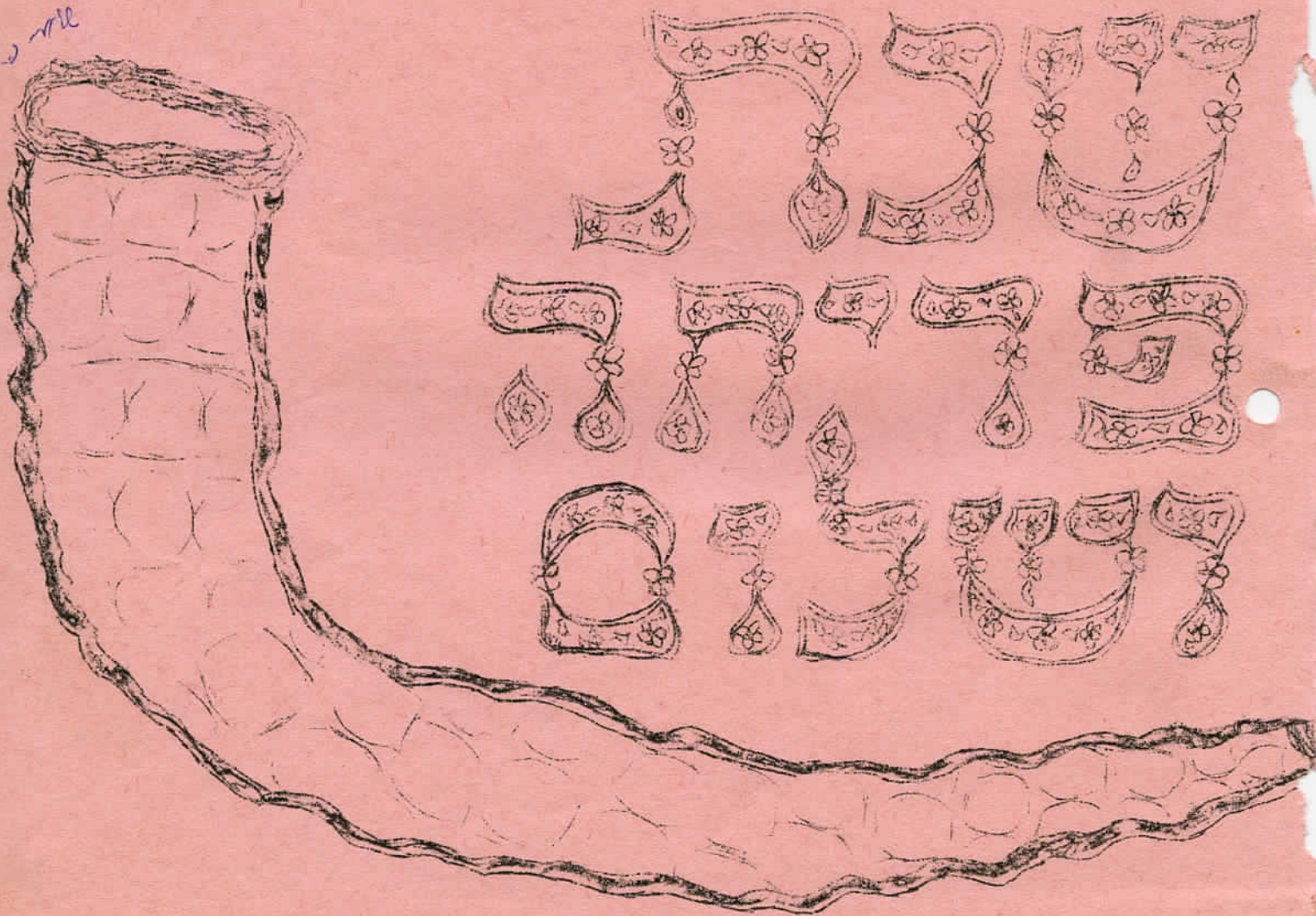

דברי

הכפר

בשנים קודמות, ניסינו בגליון ראש השנה של "דברי הכפר" לתח סקירה כללית וסכום של המתרחש במשק ובחברה. אך הפעם, אחרי שפע הדו"חים והסקירה הממצה של מרכז המשק שהופיעו ב"גליון החג" האחרון (כלומר, גליון ה"25"), הרגשנו שאין צורך או טעם לחזור על סכומים כלליים. כללנו, בכל זאת, כמה דו"חים של ענפים שלא הופיעו אז.

יחד עם זה, עת חשבון הנפש הוא, ואולי יהיה זה במקום להרהר קצת על התוכן והצורה של עלוננו זה.

המערכת הנוכחית פועלת ברציפות (מלבד חופשות לידה פה ושם!) שנתיים ומעלה, והגיע הזמן לרענון. אנחנו מודעות לעובדה שתוכן העלון לוקה בחסר, וצורתו מחתה לכל בקורת. אין לנו כוונות להתפטר, כי אנחנו נהנות מהעבודה, אבל יש לנו השאיפה הצנועה להוסיף למערכת עוד שניים-שלושה חברים - לא בהכרח "כתבנים מקצועיים", כי יש צורך גם בראיון, באסוף עובדות, ברעיונות לנושאים ובסדורים טכניים. כמו כן, נחוץ לנו מאד מעטרת (ת) קבוע, כי היכולת הגרפית של הצוות הנוכחי אפסית ממש.

אם כן, לקראת השנה הבאה, תעזרו לנו לשפר את כלי הבטוי שלנו. נקבל בברכה הצעות לשנויים ולחוספות מכל אחד ואחת.

בברכת שנה טובה,

המערכת.

מ ז ל ט ו ב !

ימי הולדת

שוש אפשטיין	-	29/9
יאיר דוארי	-	
גב' יודיקין	-	4/10

שלום תשל"ג!

היית שנה שקטה יחסית, אף על פי שטמנת בחודשיך מאורעות שנחנו לאזרחי מדינה קטנה זו הרגשה שהם שחקנים בעל כורחם בדרמה עולמית. כמו בספור מתח בהמשכים, שבו הגבור נשאר בסיטואציה בלתי אפשרית בכל חלק, שמענו, ואף חזינו לעתים מעל המסך הקטן, בהפלת מטוס לובי, ירוס מטוס לבנוני, פשיטה בבירות, ומן הצד המטורף של עולם הסרור, בהריגת דפלומטים בווטרס, רצח חסר תכלית באחונה, הפישה מחבלים ברומא כשברשותם טיל כתף חדיש, עד כדי כך תפסנו את כותרות העיתונים העולמיים שנקטון נחפתה למעשה נואש להגיע לעמוד הראשון, בעל הדפוס הצועק, ושלח כמה שלומיאלים למלון הסרגייט.

משבר אנרגיה, משבר אנפליציה, משבר אקולוגי, משבר אלופי צה"ל שאין די מפלגות עבורם, כל אלה, ועוד, הגעת לנו בעונתם, תשל"ג יקירחנו, אבל יחד עם זה 25 שנה לקיום מדינה, ובאופן פחות צנוע, 25 שנה לקיום משק זה. בודאי השתוממת לא פחות ממני שמאורע הסטורי זה בקבוץ אנגלו-סקסי עבר מבלי שבטאון האחד - "האגרת" - יזכיר במילה שאכן נוסד קבוץ כזה בשנת תש"ח ההסטורית. לו רצו להזכיר בדף המודעות האחרון, בין סמינר על חולדות האמהות של המהפיכה הסבריינית לבין מכירת סוף העונה במחסן הבין-קבוצי לחברים בעלי איברים לא נורמליים, דינו. נדמה לי שמדינאי אנגלי פעם אמר: "אחרי שדופקים את השחורים, דופקים את האנגלים". נקבל את הרמז, נחארגן ונתפתר. הונו להפגנה בפני בית האחד. שלטים בצבעים מרהיבים ניתן לקבל באספקה קטנה.

ולא נשכח, שנהמודקנת וחולפת, את מהצע ל"ע (לכלם עצים), שאורגן ע"י איש ל"ע (המפלגה). מי יתן והשנה העומדת בשער, תשל"ד, תהיה שקטה יותר, מאושרת לא פחות, ומבורכת בגשמים (אחרי קסיף הכותנה, כמובן).

די אהבתי אותך, תשל"ג, אם כי לא ידעתי עד עתה מה רבות היו מעלותיך. לבי בשלום.

עבדך הנאמן,

א ר י ק

התחלנו את השנה בחשש של ירידה בהזמנות כתוצאה מהמשבר הכלכלי שאז שלט בארה"ב. בתוכניתנו לשנה, לקחנו בחשבון פחות מכירות ופחות רווח מלפני שנה. חששותינו נתבררו; לא רק בארה"ב אלא גם באירופה יש שיא בפעילות כלכלית, וכתוצאה מכך ההזמנות אשר מגיעות אלינו גדולות מאי-פעם. אנו מציעים כבר זמני הספקה של 6 חודשים. עד אמצע שנת 1973 מכרנו 30% יותר משנת 1972, ולו היו לנו אמצעי הייצור הדרושים, היינו יכולים להגיע גם ליותר מזה.

המגבלות בייצור הן שתיים: בראש וראשונה חסר כוח אדם. חסר לנו כוח אדם בכל שלב של פעילותנו, החל מטיפול בלקוחות, וגומר במפעילים בכל מחלקה כמעט של המפעל.

המגבלה השניה היא ציוד. הרבה מהציוד שלנו די מיושן וגורם לקשיים בשמירת הכמות והאיכות הדרושות. כדי לתקן מצב זה, ולהיות במצב להרחיב את הייצור בלי חוספת של עובדים שכירים, הזמנו חברת הנדסה לערוך תכנית יעול ופתוח במפעל. הם התחילו את עבודתם, ויש לקוות שבשלבם, נבנה ונבצע תכנית מתאימה.

כפי שידוע לחברים, הרבה ממוצרינו נמכרים לתעשיות הכימיות השונות. מכיוון שיש הגברה רצינית והתחלות חדשות בבניה ותכנון בשטח זה, בכל העולם, השוק נראה די מבטיח למשך 3 - 4 השנים הבאות, ויש לצפות למכירה הולכת וגדלה של פיסטינגים וברזים כתוצאה מזאת.

בשטח מוצרי השקאה, הייצוא התחיל להראות סימנים של הצלחה ויציבות, אחרי כמה שנות התוכחות של "רוית" בשטח זה. למרות שפלטטיקה רכשה את החלק הארי של השוק בארץ, הצלחנו להגדיל את המכירה של מוצרי השקאה ס"ה כתוצאה מן הייצוא.

במכירות חמרן לפי הזמנה, יש גם סימנים שהעבודה שהוקדשה לשפר את האיכות של מוצרינו נושאה פרי. למרות הקמת מפעל על ידי גורמים הרבה יותר חזקים מאתנו, ובשותפות עם משרד הבטחון, הצלחנו להגדיל את מכירותינו ונדמה שהיום אנו מוכרים כגורם הרציני בארץ ביציקות מעולות של חמרן.

ובסוף, מלה על רווחיות. קשה לנבא משנה לשנה איך תיראה הרווחיות בסוף השנה. במיוחד השנה המצב לא ברור. מצד אחד יש גידול המכירות וייצור. מצד שני יש הקפאת מחירים בארץ והתחרות בינלאומית בחו"ל. מחירי חמרי גלם עולים בעולם - מוסות נירוסטה עלו יותר מ-20% ופסולת 30%. משכורות עולות כ-25% או יותר מדי שנה. ובסוף, הקפיצות הגדולות בערך הדולר משפיעות על מחירי החמרים שעלינו לייבא. גורמים אלה מקשים מאד על האפשרות להגיע לרווח שווה לשנה הקודמת, בלי הורחבה גדולה בפעולות שלנו, כי במצב המתואר רק הגדלה במכירה תכסה את כל המגבלות.

בכל אופן, אנו נכנסים לשנת תשל"ד במצב די יציב, בידועין שיש הזמנות כבר שיעסיקו אותנו כמעט עד אמצע השנה.

מיכאל כ'

ד ו " ח ע נ ף ה ח ו ל ה

קצת קשה, בימים אלה, כשרק החל קטיף הכותנה, לסכם את השנה הזו מצד הכותנה של ענף החולה.

לגבי תת-ענף האספסת, מאידך, ברור שהיבולים יהיו לפי התכנית ונראה שאין הפתעות לא-נעימות בשטח ההוצאות. אולי בגלל טיפולים חריפים וחוזרים נגד עכברים בחורף, היו היבולים טובים במשך כל השנה. ריווחיות האספסת תלויה בהרבה במחיר שקיבלנו ושנקבל עבור התוצרת שלנו, וזה תלוי בהרבה במצב במכון האספסת בכפר בלום.

בשטחי הכותנה, בעיות המים במדינה השתקפו אצלנו בהרבה כאב-ראש ונסיעות נוספות בערבים לסגירה ופתיחה, אבל בסך-הכל, הכותנה קיבלה "לשתות" לפי התיכנון. כל הפעולות התבצעו כראוי וצימצמנו במספר סעיפים של ההוצאות - קילטורים, עישוב-יד וחומרי הדברת עשבים. רק בהדברת מזיקים סבלנו. כל השטח מרוסס במוצק עשיר פעמיים לדונם.

כפי שצינתי, הכל תלוי ביבולים, ונראה, בשלב מוקדם זה, שלפחות לא נרד מהשנה שעברה, ואולי נעלה. המחיר שנקבל עבור הכותנה יהיה 35% יותר מאשחקד - לכן, זה צריך לכסות את ההתיקרויות ויותר! קטיף ראשון ימשיך עד ל- 20 באוקטובר.

לגבי השנה הבאה, עם המחיר הגבוה של הכותנה ואי-הודאות בקשר לענייני המכון, לא נזרע אספסת בסתו; שטח אספסת בתשל"ד יירד ל- 530 דונם לעומת שטח מוגדל של כותנה - 1,250 דונם - שינוי ניכר ביחס לגידולים.

גמדה - חשל"ג

לאחר שנה יחסית מוצלחת בחשל"ג, נכנסנו לחנופה השנה בחקוה להעלות את המכירות אפילו עוד יותר, ואולי אף להגיע לאזון כלכלי. אך העובדות רצו אחרת. לא הצלחנו למכור השנה כמות הצעצועים לפי התכנית, ואף נראה שנרד קצת מהמכירות של חשל"ג.

נוסף על כך, חל עלינו מפנה גדול השנה, ונאלצנו להוציא את מכונות היציקה מ"חמת", לאחר שהם ממש חבלו ביצור והשוטף שלנו. אחת המכונות כבר נכנסה לעבודה, והשניה עדיין בשפוף לפני העמדתה גם היא ב"תדירן" - ה"יוצקים" החדשים שלנו. לאור שבוסים אלה, גם חלה ירידה גדולה בהיקף היצור, אך אולי זאת לטובה, כי סוף סוף הצלחנו להוריד את המלאי שלנו ממינימום.

מבחינת כח אדם, שוב עמדנו בזעזועים. רכשנו מחסנאי חדש - נורברט, ואף בחיה ו' נכנסה לתפקיד מזכירה. בינתיים קני יצא לחופש של חצי שנה. לאור ההקטנה ביצור, נאלצנו לפטר כ- 1/3 מהבנות, והיום היקף המפעל הוא הקטן ביותר שהיה אי פעם.

מבחינת דגמים חדשים, יצאו השנה מספר חדושים וחוספות, גם באריזה, אך ממש דגמים חדשים לא יצאו השנה. אנחנו עכשיו מתעניינים ביצור מוצרים נוספים, כגון האקדחים (שפעם יוצרו בגמדה), רכבות, דומינו וכו' - אך כל זה עדיין לא נכנס לעבודה שוטפת.

למרות שהמשק החליט לוותר על האופציה של שותפות ב"גמדה כור", הענף עדיין רווחי למשק והצוות ממשיך לנהל את המפעל במסירות, למרות העיניים הפוזלות ש"הבונים" שולחת לעבר המבנים היפים שלנו!

שנה טובה!

אדי